

Saksbehandlingsreglement for kommunestyret, formannskapet, utvalg og nemnder

Vedtatt av Sola kommune 20.06.19 i medhold av kommuneloven §11-12.

§ 1 Oppgaver og valg

Kommunestyret er det øverste kommunale organ, og treffer vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak, jf kommuneloven §5-1.

Kommunestyret består av 41 medlemmer med varamedlemmer som velges av kommunens stemmeberettigede innbyggere etter regler fastsatt i lov. Valget gjelder for den fireårige kommunale valgperioden.

Opprykk og nyvalg foregår i samsvar med kommuneloven §7-10.

Formannskapet er opprettet i medhold av §5-1. Formannskapet består av 11 medlemmer med varamedlemmer, som velges i samsvar med kommuneloven §5-6. Ordfører og varaordfører er henholdsvis leder og nestleder.

Faste utvalg er opprettet i medhold av kommuneloven §5-7 og §5-11. Nemnder omfatter andre utvalg opprettet etter §5-10, §5-12 eller etter særlovbestemmelser.

§ 2 Forberedelse av saker for folkevalgte organer

I alle saker som forelegges folkevalgte organer skal det være utarbeidet innstilling. I innstillingen skal det kort og oversiktlig være redegjort for saken (faktum, regler, hovedhensyn m.v.), samt mulige dissenser i de innstillende organer.

Innstillingen skal som hovedregel være ledsaget av forslag til vedtak. Dette kan unnlates når det gjelder valg.

Ordfører eller utvalgsleder/møteleder (heretter kalt bare møteleder) påser at innstillingene til det folkevalgte organ gjøres tilgjengelig organets medlemmer. Møteinnkallingen med innstillinger, sendes medlemmene og varamedlemmene, kontrollutvalget v/revisor, kommunedirektøren og ellers til de ordfører eller møteleder bestemmer.

§ 3 Innkalling og varsel

Det folkevalgte organ gjør sine vedtak i møte som holdes etter en av organets oppsatte plan, eller når ordfører/møteleder finner det påkrevd, eller når minst 1/3 av medlemmene krever det, jf. kommuneloven §11-3.

Ordfører eller møteleder setter opp sakliste for møtet. Innkalling til møtet skal sendes medlemmene og varamedlemmene med minst 7 dagers varsel, innkallingsdag og møtedag medregnet. Møteinnkallingen skal inneholde tid og sted for møte, spesifisert oppgave over de saker som skal behandles og saksdokumenter/innstillinger, eventuelt opplysninger om hvor saksdokumentene er lagt ut.

Innkallingen kunngjøres ved annonse i dagspressen, som regel med en frist på 6 dager, kunngjørings- og møtedag medregnet. Denne frist gjelder ikke når annen frist er fastsatt ved lov.

Saklisten og andre dokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet, utlegges til offentlig ettersyn, f.o.m. dag for kunngjøring av møtet.

§3a Fjernmøter

Møter i folkevalgte organer kan holdes som fjernmøte, jf. kommuneloven §11-7. Med fjernmøte menes at deltakerne ikke sitter i samme lokale, men at de via tekniske hjelpemidler likevel kan se, høre og kommunisere med hverandre.

Et møte som skal lukkes etter kommuneloven §11-5 (på grunn av at det skal behandles en sak som inneholder opplysninger som er omfattet av lovbestemt taushetsplikt), kan ikke holdes som fjernmøte. Det samme gjelder når organet skal behandle en sak som gjelder arbeidstakers tjenestelige forhold, jf. §11-7, 3.ledd.

§ 4 Melding om forfall og inhabilitet. Varamedlemmer

Den som er valgt som medlem av kommunalt folkevalgt organ, plikter å delta i organets møter, med mindre det foreligger gyldig forfall, kommuneloven §8-1. Som gyldig forfall regnes omstendigheter som fører til at vedkommende ikke uten fare for helbred eller velferd eller uten å forsømme viktige og uopprettelige forretninger eller plikter kunne ha møtt.

Dersom et medlem eller innkalt varamedlem ikke kan møte p.g.a. gyldig forfall, skal vedkommende uten opphold melde dette til ordføreren eller møteleder og oppgi forfallsgrunn. Det samme gjelder for medlem som anser seg for å være inhabil ved noen av de oppførte saker, jf. §4a i dette reglement, eller som ønsker å be seg fritatt fra å delta i behandlingen av noen sak på grunn av inhabilitet, jf. §4a i dette reglement, eller av personlige grunner, jf. kommuneloven §11-11. Ordfører eller møteleder skal straks kalle inn varamedlem for hele møtet eller for en enkelt sak, så vidt mulig i den nummerorden de er valgt.

Dersom noen p.g.a. lovlig forfall må forlate møtet før dette er slutt, skal vedkommende si fra til ordfører/møteleder før møtet tar til. Er varamedlem til stede eller kan innkalles, skal denne tre

inn i stedet for den som har forfall.

Har et varamedlem lovlig tatt sete i forsamlingen, og den hvis plass det har inntatt deretter innfinner seg, meddeles dette til møteleder. Medlemmet kan deretter overta sin plass, men ikke mens en sak er under votering.

§4a Inhabilitet

Folkevalgte som er inhabile kan ikke være med å tilrettelegge eller treffe avgjørelse i saker som blir forelagt det folkevalgte organet, jf kommuneloven §11-10 og §13-3, 2.ledd.

En folkevalgt er automatisk inhabil hvis han/hun selv er, eller representerer, part i saken, eller står i et nært forhold til en part gjennom ekteskap/samboerskap, slektskap, vennskap, eller annen nær relasjon, jf. forvaltningsloven §6, 1.ledd.

Det samme gjelder når den folkevalgte har vært med på å forberede og treffe vedtak i saken i egenskap av å være ansatt i kommunen, og til å delta i klageinstansens behandling* av klage når den folkevalgte har vært med å forberede eller treffe det påklagede vedtaket, jf. kommuneloven §11-10, 2. og 3.ledd.

En folkevalgt er også inhabil når det foreligger andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til at saken vil bli behandlet på en upartisk og saklig måte, jf. forvaltningsloven §6, 2.ledd. Ved vurderingen skal det legges vekt på om avgjørelse i saken kan innebære særlig fordel eller ulempe for vedkommende eller noen han eller hun har nær tilknytning til, og i den forbindelse hvor nær tilknytningen er, hva slags og hvor stor fordel eller ulempe det er, og hvor sannsynlig det er at fordelene eller ulempene vil inntre.

*Klagenemnda

§ 5 Adgang for andre til å delta i møtene.

Ordfører, kommunale tjenestemenn og – kvinner

Ordfører har møte-, tale- og forslagsrett i alle kommunale folkevalgte organer.

I kontrollutvalget har ordfører likevel bare møte- og talerett, jf. kommuneloven §6-1, 3.ledd.

Kommunedirektøren har selv møteplikt og talerett i kommunestyret og formannskapet. Videre møter en kommunalsjef etter kommunedirektørens nærmere bestemmelse. Møtesekretæren fører møteboka, kommuneloven §11-4.

Kommunedirektøren har møte- og talerett, personlig eller ved en av sine underordnede, i alle andre utvalg og nemnder, med unntak av kontrollutvalget, jf. kommuneloven §13-1, 5.ledd.

Ordfører eller møteleder kan bestemme at andre kommunale tjenestemenn eller andre sakkyndige skal innkalles, dersom de finner det nødvendig eller ønskelig for saksbehandlingen. Disse kan gi opplysninger og utredninger, men har ellers ikke rett til å delta i forhandlingene.

§ 6 Åpne eller stengte dører. Taushetsplikt

Møter i folkevalgte organer holdes for åpne dører, med mindre det gjelder saker som er underlagt taushetsplikt etter forvaltningsloven §13, eller når det skal behandles en sak som omhandler en arbeidstakers tjenestelige forhold. I disse sakene skal møtene holdes for lukkede dører, jf kommuneloven §11-5, 2.ledd.

Når personvern hensyn eller tungtveiende offentlige interesser tilsier det, kan det folkevalgte organ vedta å lukke møtene, jf kommuneloven §11-5, 3.ledd.

Det må ikke gis opplysninger om det ordsiftet som har funnet sted i lukkede møter, så langt disse opplysningene er taushetsbelagt etter forvaltningsloven §13.

Ordfører/møteleder skal sørge for å opprettholde god orden i møtesalen og i bygningen ellers, og skal påse at talere ikke blir avbrutt eller forstyrret fra noe hold. Hvis tilhørerne ved meningsytringer eller på annen måte forstyrrer forhandlingene eller for øvrig opptre slik at de strider mot god orden, kan ordfører/møteleder vise ut vedkommende tilhører eller samtlige tilhørere.

Hvis noen ber om det, og hvis det ikke virker forstyrrende på gjennomføringen av møtet, skal møtelederen gi tillatelse til å gjøre opptak av eller overføre lyd eller bilde fra åpne møter, jf. kommuneloven §11-6.

*Endret ved kommunestyrets vedtak av 05.02.15. Ref: sak 10/15, arkivsak 14/9022.

§6a Adgang til utvidet innsynsrett for folkevalgte organer

For kommunestyrets og andre folkevalgte organers adgang til innsyn i saksdokumenter, utover det som følger med av vedlegg til kommunedirektørens saksfremlegg, gjelder reglene i kommuneloven §11-13.

§ 7 Møteledelse

Ordfører eller varaordfører leder kommunestyrets og formannskapets møter. Leder eller nestleder leder møtene i øvrige folkevalgte organer. Dersom begge disse har forfall, velger det folkevalgte organet en møteleder blant medlemmene etter reglene i kommuneloven §11-2, 2.ledd.

§ 8 Åpning av møtet. Opprop

På det tidspunkt møtet er berammet til, sørger ordfører/møteleder for at det blir foretatt navneopprop av samtlige tilstedværende medlemmer og varamedlemmer som skal møte for fraværende medlemmer.

Er det lovbestemte antall til stede (minst halvparten, i konstituerende møte 2/3), erklæres møtet for satt.

Medlemmer og varamedlemmer som møter eller fratrer etter oppropet, melder fra til møteleder før de tar sete eller forlater møtet.

§ 9 Behandling av sakene

Sakene behandles i den rekkefølge de er oppført i innkallelsen til møtet. Når særlige grunner foreligger kan ordfører eller møteleder vedta en annen rekkefølge.

Det folkevalgte organet kan vedta å utsette en sak på den utsendte sakslisten.

Sak som ikke er nevnt i innkallingen det folkevalgte organ kan bare tas opp til realitetsavgjørelse dersom møteleder eller 1/3 av medlemmene i forsamlingen ikke motsetter seg dette, jf kommuneloven §11-3, 5.ledd.

§ 10 Møteleders redegjørelse for saken. Ordning av debatten

Ordføreren/møtelederen leser opp den betegnelse saken har fått på innkallelsen, viser til foreliggende innstilling og gir opplysning om mulige dissenser ved behandlingen i innstillende organ. Det gis også opplysning om eventuelle nye dokumenter i saken.

Ordføreren/møteleder spør deretter om noen forlanger ordet i saken. Ber flere om ordet samtidig, bestemmer ordføreren/møteleder rekkefølgen.

Taleren skal rette sine ord til ordføreren/møteleder, ikke til forsamlingen. Taleren skal holde seg nøye til den sak eller den del av saken som debatten gjelder.

Taletiden begrenses slik:

Hovedtalsmann for de partier som ønsker ordet i saken, får inntil 3 minutter taletid. Ordinære innlegg har en tidsramme på inntil 2 minutter. Et medlem kan ikke ha mer enn 2 innlegg i en sak. Det åpnes for replikker på inntil 1 minutt.

En taler kan under et replikkordskifte ikke få ordet mer enn en gang med taletid høyst 1 minutt. Den hvis innlegg gir årsak til replikkordskiftet, svarer på replikken samlet. Taletiden på svarreplik er 1 minutt. Replikkordskiftet som helhet må ikke vare mer enn 10 minutter, med mindre det folkevalgte organ etter forslag fra ordfører/møteleder vedtar å forlenge det ytterligere 5 minutter.

Finner det folkevalgte organet at en sak er drøftet ferdig, kan det vedtas å avslutte ordskiftet om saken.

Ved behandling av forslag om å avslutte debatten, kan bare én taler fra hver gruppe få anledning til å ta ordet, én gang hver og med høyst 4 minutters taletid.

Det må ikke sies noe som krenker forsamlingen, noen av medlemmene eller andre.

Medlemmene av det folkevalgte organ skal følge forhandlingene med oppmerksomhet.

Overtrer noen reglementets ordensbestemmelser, skal ordføreren/møteleder advare vedkommende, om nødvendig to ganger. Retter taleren seg enda ikke etter reglementet og anvisningen, kan ordføreren/møteleder ta fra taleren ordet, eller ved avstemming la forsamlingen avgjøre om vedkommende skal stenges ute fra møtet.

Reglene i denne paragraf anvendes i de faste utvalg og nemndene så langt de passer, etter leders bestemmelse.

§ 11 Møteledelse

Ordføreren/møteleder må ikke avbryte noen som har ordet, med mindre det skjer for å håndheve gjeldende reglement, eller for å rette misforståelser fra talerens side.

§ 12 Forslag. Begrunnelse av enkeltvedtak

Forslag kan ikke settes fram i møtet av andre enn det folkevalgte organs medlemmer, med unntak for forslag som fremmes av ordfører i samsvar med dette reglementets §5, 1.ledd, jf. kommuneloven §6-1, 3.ledd.

Forslaget skal leveres inn skriftlig og i undertegnet stand til møtelederen, med mindre det bare går ut på at den sak som behandles skal utsettes, eller at innstilling eller et forslag ikke skal vedtas.

Forslag til enkeltvedtak skal alltid være begrunnet.

Ordfører/møteleder refererer forslaget/forslagene.

§ 12a Vedtaksførhet og avstemming - generelt

For at et folkevalgt organ skal kunne treffe et vedtak, må minst halvparten av medlemmene ha vært til stede under forhandlingene og avgitt stemme i den aktuelle saken, jf kommuneloven §11-9, 1.ledd.

Vedtak treffes med flertallet av de avgitte stemmene. I andre saker enn de som gjelder valg, er møtelederens stemme avgjørende ved stemmelikhet.

§13 Forberedelse til avstemning. Prøveavstemning

Når debatten er slutt, tas saken opp til avstemning. Etter at saken er tatt opp til avstemning, må det ikke være debatt eller settes fram nye forslag i vedkommende sak.

Bare de medlemmer og varamedlemmer som har inntatt sine plasser når saken tas opp til avstemning, har rett til å stemme. De kan ikke forlate sine plasser under avstemningen, og de plikter å stemme. Ved valg og ansettelse er det adgang til å stemme blankt.

Det folkevalgte organ avgjør avstemningsordningen etter forslag fra ordføreren/møtelederen.

Er saken delt opp eller det skal stemmes over flere forslag, setter ordføreren/møteleder fram forslag om rekkefølgen av stemmegivningen. Blir det debatt om dette, skal møteleder nøye se til at talerne holder seg avstemningsspørsmålet.

Før endelig avstemning i en sak, kan forsamlingen vedta prøveavstemninger, som ikke er bindende.

Er den innstilling eller de forslag som det skal stemmes over delt i flere poster eller paragrafer, bør det i alminnelighet stemmes foreløpig over hver enkelt post eller paragraf, og deretter til slutt – i tilfelle også her etter en prøveavstemning – over hele innstillingen eller hele forslaget.

§ 14 Stemmemåten

Avstemningen iverksettes på en av disse måter:

- A. Ved stilltiende godkjenning, når ingen uttaler seg mot et spørsmål som ordføreren/møtelederen setter fram, med spørsmål om noen har noe å uttale mot det.
- B. Ved at ordføreren/møtelederen oppfordrer de medlemmer som er mot et forslag til å reise seg eller gi stemmetegn. Når ordføreren eller møteleder bestemmer det, eller et medlem krever det, holdes kontraprøve.
- C. Ved navneopprop, ja eller nei, når ordføreren/møtelederen roper opp navnene på dem som møter. Et medlem som møtelederen oppnevner til det, kontrollerer stemmegivningen ved merkning på den for møtet oppsatte deltakerliste.

Navneopprop brukes når ordføreren/møtelederen bestemmer det, eller ett medlem krever det, og dette krav får tilslutning av minst 1/5 av forsamlingen. Stemmegivningen over om navneopprop skal nyttes skjær, uten forutgående ordskifte, på den måte som er nevnt foran under pkt. B.

- D. Ved sedler uten underskrift. To medlemmer eller tellekorps som ordføreren/møtelederen oppnevner til det, teller stemmene.

Dersom stemmene står likt ved avstemningen, gjør ordføreren/møtelederens stemme utslaget. Ved flertallsvalg gjelder særlige regler i kommuneloven §7-8, og ved behandlingen av økonomiplan og årsbudsjett, gjelder avstemningsreglene i kommuneloven §11-9, 3.ledd.

§14a Folkevalgte organers vedtak

Det folkevalgte organer treffer beslutninger i vedtaks form, jf kommuneloven §11-2, 1.ledd. Folkevalgte organers føringer og instruksjer til kommunedirektørens arbeid skal alltid skje i form av vedtak.

§ 15 Spørsmål

Ethvert medlem kan rette spørsmål til ordfører/møteleder i møte, også om saker som ikke står på saklisten, kommuneloven §11-2, 4.ledd.

For at ordfører/møteleder skal kunne gi et svar under møtet, bør forespørselen være meldt skriftlig til ordfører i god tid før møtet (i alminnelighet minst 3 dager før). Spørsmål som meldes etter nevnte frist kan ikke forventes utfyllende besvart i samme møte.

Etter at svar er avgitt, har spørderen adgang til å stille et tilleggsspørsmål, som må ha sammenheng med det opprinnelige spørsmålet.

Det tillates ikke debatt i forbindelse med spørsmål.

Møteleder eller 1/3 av kommunestyrets medlemmer kan motsette seg at det voteres over spørsmål som måtte framsettes i tilknytning til spørsmålet.

§ 16 Særlige regler for kommunestyret

1. Ordførerens stilling under debatten i kommunestyret

Vil ordføreren ta del i debatten, overtar varaordføreren (eventuelt valgt setteordfører), ledelsen av forhandlingene.

2. Lovlighetskontroll

Tre eller flere medlemmer av kommunestyret kan sammen bringe avgjørelse truffet av et folkevalgt organ eller den kommunale administrasjon inn for departementet (fylkesmannen) til kontroll av avgjørelsens lovlighet, jf. kommuneloven §27-1. Krav om lovlighetskontroll må settes fram overfor det organ som har truffet den aktuelle avgjørelse, innen 3 uker etter at avgjørelsen ble truffet.

3. Interpellasjoner

Utenom de saker som med innstilling er forelagt kommunestyret, kan ethvert medlem av kommunestyret stille interpellasjoner til ordfører/møteleder.

For så vidt noen ønsker å benytte seg av denne rett, må interpellasjonen være levert ordfører senest 10 virkedager før møtet.

Interpellasjonen gjøres kjent for kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer ved at den sendes ut sammen med saksdokumentene og sakliste.

Ordfører/møteleder skal straks referere til interpellasjonen ved møtets åpning. Interpellasjonen behandles etter de saker som er oppført på sakskartet.

Den som har meldt interpellasjonen kan nytte inntil 5 minutter til muntlig å begrunne sin interpellasjon.

Ordfører/møteleder kan bestemme om interpellasjonen skal besvares av ham selv eller av kommunedirektøren.

Ved eventuelt ordskifte etter interpellasjonen kan interpellanten og representant for de politiske partier i kommunestyret ha ordet inntil 2 ganger.

Eventuelle forslag som måtte bli framsatt i forbindelse med interpellasjonen kan ikke avgjøres i møtet, dersom møteleder eller 1/3 av de møtende representanter motsetter seg det.

4. Deputasjoner

Utsendinger fra interessegrupper m.v. som vil møte for kommunestyret og uttale seg muntlig om en sak, skal melde fra om dette til ordføreren senest dagen før møtet.

Kommunestyret avgjør om utsendingene skal tas imot. Blir de tatt imot, møter de utenfor møtesalen for et utvalg på minst 3 personer av kommunestyrets medlemmer. I utvalget bør de forskjellige partigrupper være representert. Er ordfører eller varaordfører medlem av utvalget, gjør han/hun tjeneste som leder – ellers velger utvalget selv leder.

Etter å ha hørt utsendingene, og i tilfelle tatt imot også skriftlig redegjørelse fra dem, gir lederen av utvalget kommunestyret melding om det som utsendingene har anført. Angår det noen sak på innkallingen, gir lederen melding når denne sak blir behandlet. Ellers gis den etter at de saker som er nevnt i innkallingen er behandlet.

§ 17 Møtebok

Ethvert folkevalgt organ fører møtebok for sine møter, jf kommuneloven §11-4.

I møteboka føres inn hvert møte, sted og tid, innkallingen (dato og -måte) og fraværende medlemmer og møtende varamedlemmer. Trer noen fra eller trer noen til under forhandlingene, bokføres dette, slik at en av boka sammenholdt med medlemsfortegnelsen, ser hvem som har deltatt i behandlingen av hvert enkelt sak.

For øvrig innføres i møteboken det som må til for å vise gangen i forhandlingene, og at vedtakene gjøres etter rett fremgangsmåte. Sakene føres i møteboken i rekkefølge for kalenderåret, og slik at en kan se hva saken gjelder. Under hver sak innføres de forslag som blir satt fram, bortsett fra de forslag som ikke blir gjort til gjenstand for stemmegivning. Stemmetallene protokolleres.

Ordfører/møteleder, eller det folkevalgte organ, i tilfelle protest blir reist mot hans/hennes bestemmelser, avgjør om noen protokolltilførsel skal tillates.

Møteboka underskrives av medlemmene i det folkevalgte organ. Kopi sendes kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer, kontrollutvalget v/distriktsrevisor, og rådmannen i de som ordfører bestemmer.

Utskrift av møteboka legges fram for godkjenning i neste møte.

§ 18 Godtgjørelse

Godtgjørelse til medlemmer av kommunestyret folkevalgte organ tilstås etter de til enhver tid gjeldende bestemmelser, fastsatt av kommunestyret selv i medhold av kommuneloven §§8-3, 8-4, 8-5 og 8-6.